

Salutări din București, *with Love*

Fotografi: Florin Andreescu – Text: Mariana Pascaru

Salutări din LIBRS București

Bucureștiul este un oraș destul de greu de definit. Nu are cum să nu te fascineze eclectismul său arhitectural, amestecul său pitoresc de splendoare și decadență. Combinarea de străduțe cu vechi palate și conace boierești, construite în stil eclectic, cu elemente neoclasicice, baroce ori neo;brâncovenesci, biserici vechi de secole, hanuri de altădată lăsate în paragină, alei pietruite, străjuite de castani și tei, sufocante cartiere de blocuri ridicate în anii comunismului, spații industriale abandonate și construcții de beton și sticlă, de dată foarte recentă, conturează un profil urban care se dovedește în cele din urmă seducător.

Revenit spectaculos la viață după mutilanta perioadă a dictaturii ceaușiste și cenușii anii ai tranziției, Bucureștiul este astăzi mai cool ca niciodată. Cel mai fierbinte punct al capitalei, Centrul Vechi, ticsit cu baruri, cafenele, terase, restaurante și cluburi de noapte, freamătă la propriu, mai ceva ca în vremurile lui bune, din secolele XVIII-XIX, când în Lipscănie (după numele celei mai importante străzi din zonă) se făceau și se desfăceau toate afacerile.

Bătrânlul centru comercial al capitalei s-a închegat pe terenul Curții Vechi (ridicată la începutul secolului al XV-lea pe malul Dâmboviței, extinsă ulterior de Vlad Țepeș și abandonată în urma

Macca-Villacrosse (1891), un elegant pasaj comercial în formă de potcoavă, asigură legătura între Calea Victoriei și Centrul Vechi.

Macca-Villacrosse (1891), an elegant horseshoe-shaped arcade, linking Victory Avenue and the city's old quarter

incendiului din 1718 și cutremurului din 1738), parcelat și scos la vânzare în 1798. Meșteșugarii organizați în bresle și-au stabilit aici atelierele, iar negustorii au deschis prăvălii, în care aduceau marfă din afara țării, unii de la Leipzig, alții de la Gabrovo, după cum stau mărturie și numele a două străzi, Lipsani și Gabroveni. Restul străzilor și-au luat numele de la breslele concentrate în acest perimetru: Blănari, Băcani, Șepcari, Șelari, Căldărari, Covaci (fierari), Zarafi (cămătari). Dat fiind numărul mare al negustorilor străini veniți să-și vândă mărfurile în București, s-au construit zeci de hanuri, dintre care s-au conservat într-o stare foarte bună Hanul Manuc (1808) și Hanul cu Tei (1833). Unul dintre cele mai fascinante vestigii ale epocii fanariote, Hanul Manuc, foarte amplu, cu două etaje și pivnițe boltite, construit pe o suprafață de 4.000 m², are o curte interioară pavată cu piatră de râu, iar la etaje prezintă un elegant cerdac din lemn. Pe latura de nord-vest include o clădire din vechea Curte Domnească. Decorațiunile din stuc de deasupra ușilor și ferestrelor și acoperișul înalt din șindrilă îl îndepărtează de arhitectura tradițională a hanului-cetate. Azi găzduiește un hotel, două restaurante, o grădină de vară, o cramă, o cafenea și un bistrou. Hanul cu Tei este o strălucită ilustrare a hanului-uliță, care se întindea între două străzi, având două porți de intrare și o curte interioară cu prăvălii pe laturi, folosită ca pasaj de trecere dintr-o stradă în alta, ceea ce crea astfel un bun vad comercial. Accesul se face atât de pe strada Lipsani, cât și de pe strada Blănari, prin două masive porți de fier ghintuite, bogat ornamentate, păstrând însemnale primilor proprietari – A.P. (Anastasie Polizu) și S.P. (Ştefan Popovici). Astăzi, hanul adăpostește mai multe magazine de antichități, la etaj, un club, la subsol, și un sir de galerii de artă și magazine cu materiale de pictură și o terasă de vară, în curtea interioară.

Tot o ilustrare a hanului-uliță este și Hanul lui Tudor Hagi Tudorache (cunoscut mai târziu și ca Pasajul Comercial), care asigura legătura între străzile Lipscani și Gabroveni; a fost reconstruit între anii 2012 și 2014 și relansat sub denumirea de Hanul Gabroveni. Astăzi, noua clădire găzduiește mai multe săli de spectacole, spații expoziționale, săli de conferințe și cursuri, birouri, o cafenea, un magazin de suveniruri și un punct de informare turistică.

Pe cealaltă parte a străzii Lipscani, la nr. 55, palatul fostei Bănci Chrissoveloni, construit în anii 1860, și-a recăpătat strălucirea de odinioară, în anul 2014 fiind restaurat și transformat în librărie. Arhitectura sa trimită cu gândul la cea a Galerilor Lafayette, iar frumosul luminator de sticlă i-a adus numele de Caruselul de Lumină.

Mai toate vechile hanuri ale Bucureștilor din secolele XVIII-XIX, construite ca niște cetăți, aveau în incinta lor un lăcaș sfânt, care uneori a reușit să le supraviețuiască. Acesta este și cazul micuței biserici Stavropoleos (1724) – un minunat exemplar al stilului brâncovenesc târziu. Remarcabile sunt mai ales pridvorul cu cele patru coloane și balustrada, sculptate în piatră cu motive înfățișând flori ori vrejuri, dar și cu scena biblică a Luptei lui Samson cu leul, și serena curte interioară, unde sunt păstrate fragmente de fresce și resturi recuperate de la bisericile din centrul Bucureștiului demolate în timpul comunismului.

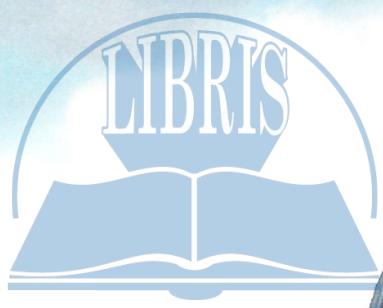
În Belle Époque, cartierul comercial a suferit o transformare majoră, devenind un adevărat centru financiar-bancar, dezvoltat în jurul palatului în stil neoclasic francez al Băncii Naționale a României (1890). După instalarea regimului comunist, zona a decăzut complet. Proprietățile private și întreprinderile au fost naționalizate, astfel că băncile și societățile de asigurări au fost lichidate, iar comercianții particulari (magazine, restaurante, cafenele) au fost obligați să renunțe la comerț. Totul s-a centralizat, devenind proprietate de stat, sub controlul partidului unic. Cea mai inedită, pitorească și frumoasă parte a Bucureștilor a pierit. Doar nume precum *La Vulturul de mare cu peștele în gheare* mai evocă amintirea acelui București. Centrul spiritual al unui oraș împânzit de biserici, Dealul Mitropoliei, străjuit de castani seculari, urcă domol din Piața Unirii până la Catedrala Patriarhală (1668), în jurul căreia mii de bucureșteni se adună cu prilejul marilor sărbători religioase pentru a asista la slujbă. Tot aici se află și Palatul Patriarhiei (1908), construit în stil eclectic de Dimitrie Maimarolu pe locul Divanului Domnesc, unde în 1859 a fost semnat actul unirii dintre Țara Românească și Moldova, în urma căreia Alexandru Ioan Cuza a devenit domnitor al Principatelor Române.

Flancată azi de anosta clădire a magazinului universal Unirea, relansat ca Unirea Shopping Center, și de blocuri înalte de tip sovietic, de 8-10 etaje, al căror front este întrerupt doar pe latura cu Hanul Manuc, și traversată de amplul și aglomeratul bulevard al Unirii (fost Victoria Socialismului), cu numeroase fântâni a căror estetică a fost pusă adesea sub semnul îndoilei, Piața Unirii este rezultatul „mărețelor” planuri urbane comuniste. De altfel, în zare se și poate observa silueta strivitoare a Palatului Parlamentului, simbolul megalomaniei ceaușiste. O construcție gigantică cu suprafață de 330.000 m², a doua ca mărime din lume după Pentagon, acesta a fost ridicat între 1984 și 1989 pe Dealul Spirii pentru a adăposti sediile Președinției, Comitetului Central al Partidului Comunist și ale unor ministere. Dimensiunile exagerate, opulența decorațiunilor interioare și lipsa unui stil unitar i-au atrăgut numeroase critici. Culmea ironiei, această „măreță realizare” a dictaturii ceaușiste este azi una dintre cele mai vizitate atracții turistice ale capitalei. În afară de secțiunile incluse în tururile ghidate puteți vedea și aripa vestică, care găzduiește Muzeul Național de Artă Contemporană (MNAC), de pe terasa căruia se deschide o priveliște largă asupra întinderilor care împrejmuesc imensul edificiu, pentru construirea căruia s-a dărămat un vechi cartier bucureștean. Valorificând un spațiu intrat în mentalul colectiv drept simbol al perioadei totalitarismului comunist, MNAC a reușit în cele din urmă să-l „exorcizeze”, ba chiar să-l facă să devină un atu. Cu timpul, a ajuns să fie dat drept exemplu de „locuire postcomunistă”. Artiști, curatori și critici de artă au deschis calea unor inedite parteneriate cu instituții mondiale care promovează și sprijină arta contemporană.

Calea Victoriei este axa principală a Bucureștilor, desfășurându-se pe o lungime de aproape 3 km, între Piața Națiunilor Unite, la sud, și Piața Victoriei, la nord. De-a lungul ei vin aproape una după alta unele dintre cele mai elegante construcții ale Bucureștilor, ridicate între secolele XIX-XX: Muzeul Național de Istorie (fostul Palat al Poștelor), C.E.C.-ul, Cercul Militar, Casa Capșa, Teatrul Odeon, Biserica Kretzulescu, Biblioteca Centrală Universitară (BCU), Ateneul Român, Casa Monteoru, Palatul Cantacuzino (Muzeul George Enescu), Palatul Știrbei etc. Aici a fost deschis primul teatru din București, pe locul căruia a fost ridicat Hotelul Novotel, care a reconstituit porticul vechii clădirii.

În fiecare vară, Piața Universității este gazda unor spectacole de stradă pline de culoare.

Every summer, University Square is the venue for colourful street performances.

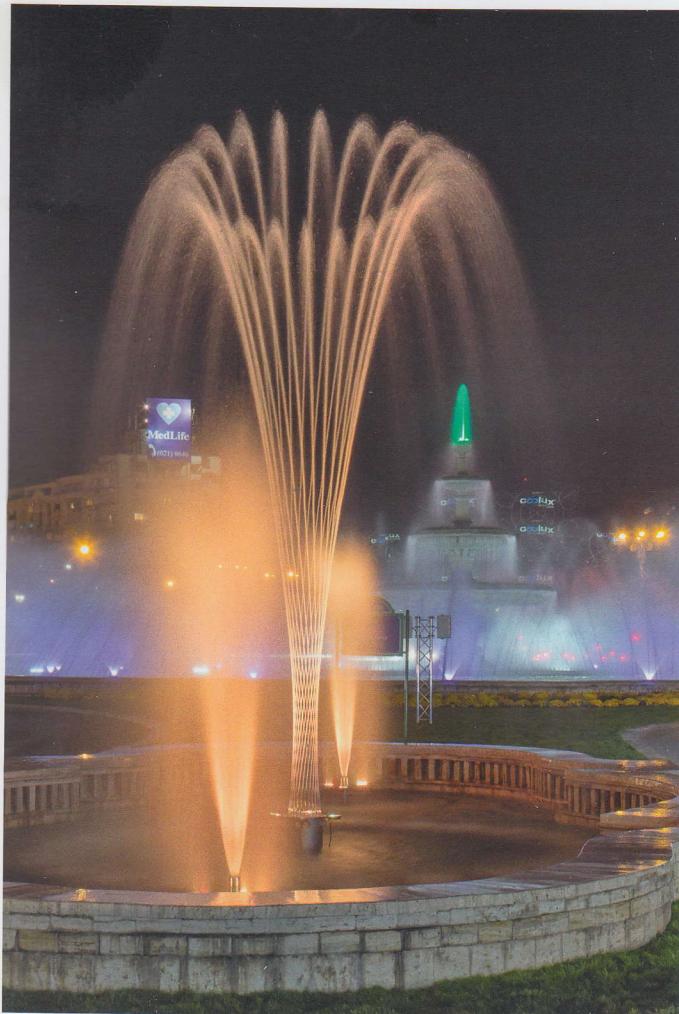
BANCA COMERCIA

Nu se putea capitală fără un râu. Dâmbovița traversează orașul de la nord-vest la sud-est, malurile ei fiind un loc ideal de promenadă, mai ales la apusul soarelui. Explorați sălbatica deltă secretă formată aproape de ieșirea Dâmboviței din oraș, pe fundul lacului Văcărești. Întinzându-se pe o suprafață de aproape 190 de hectare, acest loc fabulos, aflat la două stații de metrou de Piața Unirii, adăpostește 90 de specii de păsări, ceea ce îl face cum nu se poate mai potrivit pentru birdwatching. Lăsând de multe ori impresia unui oraș haotic, construit fără nici o noimă ori sistem, Bucureștiul nu are propriu-zis un centru activ, rapid identificabil, ca în toate marile capitale: să fie acesta în zona Unirii, la Universitate ori în Piața Romană? În afara câtorva largi bulevarde din zona „centrală”, străzile sale par a respecta doar principiul învălmășelii și dezordinii, de faptură oarecum orientală, dar asta face parte din farmecul său. În mod uimitor, câteva zone (Armenească, Traian, Mântuleasa, Anton Pann, Buzești etc) au păstrat pe ici pe colo atmosfera de mahala bucureșteană, în vechiul și frumosul ei înțeles.

Cel mai popular loc din capitală pentru plimbări, sport și relaxare, imensul Parc Herăstrău are în centrul său un lac, ideal pentru plimbări cu vaporașul, barca ori hidrobicicleta. De câțiva ani, în zona Pajiștei Pescăruș, de la intersecția dintre bulevardele Aviatorilor și Beijing, a fost amenajată Roaba de Cultură, o zonă presărată cu pernuțe colorate și hamace, care găzduiește vara concerte, proiecții de film, spectacole de teatru, expoziții, ateliere de pictură și olărăt, activități sportive și o bibliotecă în aer liber, toate cu acces gratuit. Pe malul lacului a fost amenajat Muzeul Satului, compus din gospodării țărănești, anexe și ateliere din toate regiunile țării, unde, în weekend, au loc festivaluri tradiționale și târguri meșteșugărești pline de culoare.

Multă vreme subiect de controverse interminabile, Bucureștii au reușit în sfârșit să-și regăsească identitatea. Astăzi, orașul forfotește la orice oră din zi și din noapte, iar energia pe care o degajă este molipsitoare. Lasă imaginea unui loc Tânăr, creativ, clopotitor și plin de inspirație, unde se petrec atât de multe încât nu ai cum să nu regreți că nu s-a descoperit încă secretul omniprezenței, ca să te poți bucura de toate.

Spectacol de apă și lumini pe bulevardul Unirii

Spectacle of water and lights on Unirii Boulevard

LIBRIS

Fostul Palat Regal al României, un edificiu neoclasic de proporții care domină Piața Revoluției, adăpostește astăzi cele mai valoroase piese din colecțiile de artă ale României: Galeria de artă medievală românească, Galeria de artă modernă românească și Galeria de artă europeană. Începând din anul 2014 în tururile ghidate au fost incluse și spațiile istorice din corpul central al Palatului Regal (Sufrageria Regală, Sala Tronului și Scara Voievozilor), unde au fost amenajate expoziții dedicate istoriei familiei regale.

Vechea Piață a Palatului, situată aproximativ la mijlocul Căii Victoriei, a fost redenumită Piața Revoluției, în amintirea mișcărilor de stradă care au dus la răsturnarea regimului comunist, în decembrie 1989. Revoluționarii s-au strâns în fața fostului sediu al Comitetului Central al Partidului Comunist Român (PCR), de la balconul căruia a ținut Nicolae Ceaușescu ultimul discurs, pe 21 decembrie 1989, și de pe terasa căruia a fugit cu elicopterul câteva ore mai târziu. Clădirea în stil funcționalist adăpostește astăzi Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii. În fața ei tronează controversatul Memorial al Renașterii, ridicat în cinstea eroilor Revoluției. Moderna structură din oțel și sticlă a sediului Uniunii Arhitecților din România (UAR) răsare direct din ruinele Casei Păuțescu, construită în stil renascentist francez, despre care se spune că, în perioada comunistă, a adăpostit temuta Direcție V a Securității Statului, deși aceste zvonuri nu au fost confirmate vreodată oficial.

În Piața George Enescu din imediata apropiere a fost instalată în 2010 statuia ecvestră a lui Carol I, copia destul de infidelă a celei realizate în 1939 de sculptorul croat Ivan Meštrović, care a fost topită în 1948 de comuniști, din bronzul ei turnându-se ulterior statuia lui Lenin din fața Casei Presei Libere. Vara, piața este gazdă a numeroase festivaluri, de la muzică clasică la jazz. Principalul ei reper este clădirea de forma unui templu ionic a Ateneului, cea mai frumoasă sală de concerte de muzică clasică din București, construită între 1886 și 1888, în urma unei subscripții publice, cu fondurile obținute din vânzarea a 500.000 de bilete în valoare de 1 leu. Din Holul Principal, patru scări spiralate din marmură de Carrara conduc la sala circulară, susținută la parter de 12 coloane dorice. Peretele circular este decorat cu fresce redând 25 de scene din istoria românilor (de la cucerirea Daciei de către romani la Marea Unire din 1918), executate de Costin Petrescu între 1933 și 1938. Se pare că acustica perfectă a sălii se datorează cupolei baroce, care absoarbe sunetele, distribuindu-le prin reverberație în toate colțurile ei.

Magnificul palat de pe Calea Victoriei nr. 141, construit între 1901 și 1903 de Gheorghe Grigore Cantacuzino (Nababul), prim-ministru și șef al Partidului Conservator, după planurile arhitectului Ion D. Berindey, se remarcă prin combinația elementelor stilistice rococo, neoclasic francez și Art Nouveau. După căsătoria sa cu Maruca Cantacuzino, compozitorul George Enescu a locuit împreună cu aceasta în modestă căsuță din spatele Palatului Cantacuzino, transformată azi în muzeu memorial. Aici sunt expuse manuscrisele compozițiilor sale, vioara pe care Enescu a primit-o ca cadou la vîrstă de 4 ani, diploma cu calificativul „excellent” de la Conservatorul din Viena (1893), pianele compozitorului (cel la care a fost compusă opera *Oedip* și cel la care a cântat la Paris în ultimii ani ai vieții), mobilierul original, biblioteca muzicală, tablouri, scrisori, fotografii și alte documente de arhivă. În 1958, la 3 ani după moartea compozitorului, a fost organizată prima ediție a Festivalului George Enescu, la care au participat Yehudi Menuhin, David Oistrach, Sviatoslav Richter și Herbert von Karajan. Azi, acesta este un festival de prestigiu mondial, organizat o dată la doi ani și găzduit de Ateneul Român și Sala Palatului.

Loggia Muzeului Național de Istorie (fostul Palat al Poștelor), construit în stil neoclasic.

The loggia of the National History Museum (originally the Post Office Palace), in the neoclassical style.

LIBRIS

București with Love

Bucharest is a city hard to define. It can't but fascinate you with its architectural eclecticism, its mixture of picturesque splendour and decay. In the end, you will be seduced by the city's old palaces and boyar manses built in the eclectic style with neoclassical, baroque and neo-Brâncoveanu features, its centuries-old churches and crumbling inns from yesteryear, its cobbled streets shaded by chestnut trees and lindens, on the one hand, and, on the other, its crowded districts of housing blocks from the communist period, disused factories, and more recent structures of concrete and glass.

Having spectacularly come back to life after the disfigurements of the Ceaușescu dictatorship and the grey years of the post-communist transition, Bucharest is today a cool city more than ever before. The capital's coolest area is the Old Centre, packed with bars, cafés, restaurants and nightclubs, which now hotches more than it did even in the eighteenth and nineteenth centuries, when Lipscănie (as the area was known, after its principal thoroughfare) was a colourful centre of commerce.

The capital's old commercial centre sprang up around the Old Court (built in the early fifteenth century of the bank of the Dâmbovița, subsequently expanded by Vlad the Impaler, and abandoned after the great fire of 1718 and the earthquake of 1738), whose land was parcelled and sold in 1798.

Craftsmen from the various guilds established workshops here, and merchants opened shops, where they sold goods imported from Leipzig and Gabrovo, whence the names of two of the district's streets: Lipscani and Gabroveni. The other streets took their names from the guilds that traded there: Blânari (Furriers), Băcani (Grocers), Șepcari (Hatters), Șelari (Saddlers), Căldărari (Braziers), Covaci (Smiths), Zarafi (Moneylenders).

Given the large number of foreign merchants who came to Bucharest to sell their wares, dozens of inns were built, some of which have been preserved: Manuc's Inn (1808) and the Linden Inn (1833). One of the most fascinating vestiges of the Phanariot epoch, Manuc's Inn is a large complex, covering four thousand square metres, with two storeys, vaulted cellars, and a cobbled inner courtyard. The upper floors have an elegant wooden veranda. The north-west wing incorporates a building from the old Princely Court. The stucco decorations above the doors and windows and the tall, shingled roof distinguish it from the traditional architecture of the fortified inn. Today it is home to a hotel, two restaurants, a summer garden, a cellar tavern, a café and a bistro. The Linden Inn is a brilliant example of the shopping-lane inn, stretching between two main streets, with two entrance portals. Each side of the lane connecting the two streets is lined with shops. There is an entrance on Strada Lipscani and another on Strada Blânari, each with a massive, richly ornamented, studded iron gate, featuring the monograms of the original owners: A. P. (Anastasie Polizu) and S. P. (Stefan Popovici).

Vechiul centru comercial, revenit la viață după lucrările de restaurare demarate începând din 2007

The old commercial quarter, brought back to life after renovation works since 2007

LIBRIS

Scene de stradă din București zilelor noastre / Street scenes from present-day Bucharest

O dată la doi ani, Bucureştiul găzduieşte prestigiosul Festival Internaţional George Enescu, la care participă filarmonici şi interpreti de talie mondială. Concertele sunt găzduite de Ateneul Român și de Sala Palatului, cu o capacitate de 4.000 de locuri.

Every two years, Bucharest hosts the prestigious Georges Enesco International Festival, in which participate world-class philharmonic orchestras and soloists. The concerts are held in the Romanian Athenaeum and Palace Hall, which seats four thousand.

Muzeul Satului, amenajat pe o suprafață de 15 hectare pe malul Lacului Herăstrău, reprezintă o oază de civilizație rurală în mijlocul orașului. Acest sat românesc în miniatură găzduiește în weekenduri festivaluri și târguri ale meșteșugurilor populare.

The Museum of the Village, which covers fifteen hectares of Lake Herăstrău, is a rustic oasis in the midst of the Capital. This Romanian village in miniature holds festivals and crafts fairs at weekends.

